

1. หลักการ

เพื่อให้มีการกำหนดแนวทางและมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้มีความเหมาะสม กำหนดสิทธิประโยชน์และคุ้มครองคนพิการ เพื่อมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม มีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ตลอดจนกำหนดให้มีองค์กรด้านคนพิการและศูนย์บริการคนพิการ

2. คนพิการ หมายถึง ?

บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความจำเป็นเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด

3. ประเภทความพิการ

- ความพิการทางการเห็น
- ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
- ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย
- ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม
- ความพิการทางสติปัญญา
- ความพิการทางการเรียนรู้
- ความพิการทางออทิสติก

4. บัณฑิตของการมีบัตรประจำตัวคนพิการ

มีสิทธิในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลือจากรัฐได้ตามพ.ร.บ. นี้

5. สิทธิประโยชน์ของคนพิการ

1. สิทธิทางการแพทย์
2. สิทธิทางการศึกษา
3. สิทธิทางด้านอาชีพ
4. สิทธิการยอมรับและการมีส่วนร่วม
5. สิทธิทางกฎหมาย
6. สิทธิการเข้าถึงข้อมูล/สิ่งอำนวยความสะดวก
7. บริการล่ามภาษามือ
8. สิทธิที่จะนำสัตว์นำทาง เครื่องมือหรืออุปกรณ์นำทาง หรือเครื่องช่วยความพิการติดตัวไปในยานพาหนะหรือสถานที่ใดๆ
9. เบี้ยความพิการ
10. ปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย/การมีผู้ช่วยคนพิการ

6. การจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ

ห้ามหน่วยงานราชการ องค์กรเอกชนหรือบุคคลกระทำการที่มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ มาตรการ โครงการ หรือวิธีปฏิบัติ

7. กลไกในการขับเคลื่อนกฎหมาย

- คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ
- คณะอนุกรรมการตามประเภทความพิการ
- คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด
- องค์กรด้านคนพิการ
- ศูนย์บริการคนพิการ
- กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
- คณะอนุกรรมการบริหารกองทุน
- คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน

8. การจ้างงานคนพิการ

- นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป รับคนพิการที่สามารถทำงานได้ ไม่ว่าจะอยู่ในตำแหน่งใด ในอัตราส่วนลูกจ้างที่ไม่ใช่คนพิการ 1 คน เศษของ 100 คน ถ้าเกิน 50 คน ต้องรับคนพิการเพิ่มอีกหนึ่งคน
- นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการใดที่ไม่ได้รับคนพิการเข้าทำงาน ให้ปฏิบัติตามวิธีใดวิธีหนึ่ง หรือหลายวิธีรวมกัน ภายในวันที่ 31 มกราคม ของแต่ละปี ดังนี้ 1) ส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หรือ 2) จัดให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้า หรือบริการ จัดจ้างเหมาะสมช่วงงาน ฝึกงานแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ

9. มาตรการลดหย่อนภาษี

- ☐ เพื่อคนพิการ ซึ่งเป็นผู้อยู่ในประเทศไทย และมีอายุไม่เกิน 65 ปีบริบูรณ์ ในปีภาษีที่ได้รับเฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 190,000 บาท ในปีภาษีนั้น
- ☐ เพื่อผู้ดูแลคนพิการ สามารถนำค่าอุปการะเลี้ยงดูคนพิการ ได้คนละ 60,000 บาท
- ☐ เพื่อเจ้าของสถานประกอบการและภาคเอกชนอื่น สามารถนำรายจ่ายที่จ่ายเป็นค่าจ้างให้แก่พนักงานคนพิการไปลดหย่อนภาษีได้ ร้อยละ 100 แต่ถ้าจ้างงานคนพิการมากกว่าร้อยละ 60 ของลูกจ้างทั้งหมด สามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้ 2 เท่า

จัดทำโดย : สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 4, 6, 7 ร่วมกับกองกฎหมาย

